

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

ETIKOS KOMISIJA SPRENDIMAS

DĖL SAVIVALDYBĖS MERO (*duomenys neskelbiami*)

2019-11-22 Nr. TE-9
Pasvalys

Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininko įgaliotas Komisijos narys Gediminas Žardeckas, nariai: Janina Katauskienė, Gražina Paškevičienė, Vitalija Velmunskienė, dalyvaujant Komisijos sekretorei Jurgitai Karčiauskienei, vykdydama Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019 m. spalio 4 d. rašte Nr. S-3568-(1.5.) „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės tarybos narių privačių interesų deklaravimo“ (gavimo data, žyma: 2019 m. lapkričio 8 d., Nr. TP-45) (toliau – Pranešimas) suformuluotą pavidimą ištirti Savivaldybės mero (*tiriamąjo*) elgesio atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir įvertinusi tyrimo metu surinktą medžiagą, n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Pranešime nurodyta, kad pavedama ištirti Savivaldybės mero (*tiriamąjo*) elgesio atitiktį Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis, nustatančioms privačių interesų deklaracijų (toliau – deklaracija) pateikimo tvarką ir terminus.

Komisija vertina, ar Savivaldybės meras (*tiriamasis*), tapęs naujos kadencijos Savivaldybės meru, galimai nesilaikydamas Įstatymo nustatyto termino deklaracijai pateikti galimai pažeidė Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatas, įpareigojančias valstybinėje tarnyboje dirbantį asmenį per 30 kalendorinių dienų nuo jo išrinkimo dienos pateikti deklaraciją.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. (*Tiriamasis*) Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka išrinktas Savivaldybės meru.

2. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad meras renkamas tiesiogiai savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui. Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Savivaldybės tarybą sudaro savivaldybės tarybos nariai. Vienas tos savivaldybės tarybos narys yra meras“. Taip pat nustatyta, kad pagal proporcinę rinkimų sistemą savivaldybėje (daugiamandatėje apygardoje) renkami šios savivaldybės tarybos nariai (išskyrus savivaldybės tarybos narį – merą) (1 straipsnio 3 dalis), o pagal absoliučios daugumos rinkimų sistemą vienmandatėje rinkimų apygardoje, kurią sudaro visa savivaldybė, renkamas šios savivaldybės tarybos narys – meras (1 straipsnio 4 dalis).

3. Išrinktos naujos savivaldybės tarybos nario (taip pat ir mero) įgaliojimai prasideda nuo tos dienos, kurią išrinkta nauja savivaldybės taryba susirenka į pirmąjį posėdį ir savivaldybės tarybos narys (meras) jame prisiekia.

4. 2019 m. balandžio 17 d. vykusio pirmojo Savivaldybės tarybos posėdžio metu (*tiriamasis*) prisiekė VSI nustatyta tvarka ir įgijo valstybės politiko – Savivaldybės mero – įgaliojimus.

5. Paskutinė 30 kalendorinių dienų termino diena, pagal Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatas, skaičiuojama nuo 2019 m. balandžio 17 d. vykusio Savivaldybės tarybos posėdžio, kurio metu (*tiriamasis*) prisiekė VSĮ nustatyta tvarka ir įgijo Savivaldybės mero įgaliojimus, laikytina 2019 m. gegužės 17 d.

6. Savivaldybės meras (*tiriamasis*) deklaraciją pateikė 2019 m. gegužės 22 d.

Savivaldybės tarybos nario (tiriamojo) paaiškinimas

Savivaldybės meras (*tiriamasis*) paaiškino (paaiškinimo gavimo data, žyma: 2019 m. lapkričio 20 d., Nr. TP-67), kad 5 kalendorinėmis dienomis, iš kurių – 2 poilsio dienos, pavėlavo užpildyti ir pateikti deklaraciją. Pripažįsta, kad deklaracija pateikta pavėluotai, t. y. nesilaikant Įstatymo nustatytų terminų. Pažymi, kad nuoširdžiai gailisi dėl susiklosčiusios situacijos.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 1 dalį valstybės politikai yra priskiriami valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų kategorijai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 9 dalimi, savivaldybės tarybos nariai – merai yra laikomi valstybės politikais. Dėl šių priežasčių (*tiriamasis*) yra valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, kuriam Įstatymo nuostatos taikomos tiesiogiai ir visos apimties.

Įstatymu yra siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (Įstatymo 1 straipsnis). Įgyvendindami šiuos tikslus, valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys privalo laikytis visų Įstatymo reikalavimų, įskaitant ir imperatyvią pareigą Įstatymo nustatyta tvarka ir terminais teikti deklaraciją.

Privačių interesų deklaravimą reglamentuoja Įstatymo antrasis skirsnis „Privačių interesų deklaravimas“. Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo deklaruoti privačius interesus. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, taip pat asmuo, pretenduojantis į pareigas valstybinėje tarnyboje, privalo deklaruoti privačius interesus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikdamas deklaraciją. Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kad privačius interesus deklaruojantys asmenys privalo pateikti deklaraciją elektroninėmis priemonėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka per 30 kalendorinių dienų nuo jų išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos.

Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei Privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“ (Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2017 m. birželio 21 d. sprendimo Nr. KS-73 redakcija) (toliau – Taisyklės), 5 punkte nustatyta, kad deklaruojantysis (išskyrus Įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas išimtis) deklaraciją pildo ir teikia elektroninėmis priemonėmis per Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Elektroninio deklaravimo sistemą (toliau – EDS). Prie EDS prisijungiama ir deklaracijos teikiamos *mutatis mutandis* laikantis Dokumentų teikimo elektroniniu būdu taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko 2010 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Dokumentų teikimo elektroniniu būdu taisyklių patvirtinimo“.

Tyrimo metu nustatyta, kad (*tiriamasis*) 2019 m. balandžio 17 d. vykusio Savivaldybės tarybos posėdžio metu prisiekė teisės aktų nustatyta tvarka ir įgijo valstybės politiko – Savivaldybės mero – įgaliojimus. Atsižvelgdamas į tai ir vadovaudamasis Įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, (*tiriamasis*) per 30 kalendorinių dienų nuo įgytų Savivaldybės mero įgaliojimų privalėjo pateikti deklaraciją.

Savivaldybės meras (*tiriamasis*) paaiškino, kad praleido nustatytą terminą deklaracijai pateikti ir ją pateikė 2019 m. gegužės 22 d.

Įstatymo 5 straipsnio 1 dalis įpareigoja asmenis pateikti deklaraciją elektroninėmis priemonėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka per 30 kalendorinių dienų nuo jo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos. Pabrėžtina, kad pareiga deklaruoti privačius interesus yra asmeninė. Įstatymo, taip pat ir jo antrojo skirsnio „Privačių interesų deklaravimas“, nuostatos yra formalus pobūdžio. Įstatymo nuostatų pažeidimui konstatuoti pakanka nustatyti faktą, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, turėjęs pareigą veikti atitinkamu būdu, nagrinėjamoju atveju – per 30 kalendorinių dienų pateikti deklaraciją, šios prievolės nustatytais terminais nebuvo įvykdęs. Pabrėžtina, kad Įstatyme nenumatoma jokių išimčių dėl aplinkybių, kurioms esant valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo galėtų nedeklaruoti privačių interesų ar praleisti deklaracijos pateikimo terminą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija daro išvadą, kad (*tiriamasis*) nesilaikė Įstatymo reikalavimo nustatytais terminais pateikti deklaraciją.

Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2009 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T1-227 „Dėl Etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“ (Savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 10 d. sprendimo Nr. T1-9 redakcija) (su visais aktualiais pakeitimais), 32, 34.2, 39, 42 ir 43 punktais,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Savivaldybės meras (*tiriamasis*), Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nustatytu terminu nepateikęs privačių interesų deklaracijos, pažeidė šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatas.

2. Apie priimtą sprendimą informuoti Savivaldybės merą (*tiriamąjį*).
3. Sprendimo kopiją pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.pasvalys.lt.
5. Apie tyrimo rezultatus informuoti Savivaldybės tarybą.

Sprendimas per vieną mėnesį gali būti skundžiamas Regionų apygardos administraciniam teismui, skundą (prašymą) paduodant bet kuriuose šio teismo rūmuose, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos pirmininko įgaliotas
Komisijos narys

Gediminas Žardeckas